Megépül az új Erzsébetváros a régi helyén

Minden követ megmozgatnak a terv megvalósítására

— *Az Est tudósítójától* —

A háború utáni évek legnagyobb munkalehetősége:

a belső Erzsébetváros újjáépítése megérett a megvalósulásra.

A *Közmunkák Tanácsa* szinte napok alatt elkészítette a terveket. Készen van a benyujtandó törvényjavaslat, amely az építkezések megindulásának minden feltételét tartalmazza.

Sokan látnak még nehézségeket, amelyek azonban hamarosan szertefoszlanak. Vannak, akik úgy állítják be *Imrédy* Béla pénzügyminisztert, mintha ő lenne egyedüli akadálya az építkezések megindításának. Hamarosan ki fog derülni, hogy *erről szó sincsen. Huszár* Aladár főpolgármester bejelentette, hogy »a jobban informált pénzügyminiszterhez« fognak folyamodni és *kérik pénzügyi expozéjában lefektetett elveinek megváltoztatását az Erzsébet sugárút kérdésében.* Most nem frázis az, hogy a »jobban informált felsőbbséghez« fordulnak.

A pénzügyminiszter eddig nem is igen járulhatott hozzá az Erzsébetváros belső részének teljes megreformálásához,

mert álmok élhetnek Budapest rajongói lelkében, a vállalkozók fantáziáját elragadhatja az alkotás vágya, az *ország pénzügyminisztere azonban csak a reális tényekkel számolhat.* A pénzügyminiszter most jut abba a helyzetbe, hogy a belső Erzsébetváros átépítésének tervét áttanulmányozhatja,

megvizsgálhatja azokat a pénzügyi, gazdasági és más lehetőségeket, amelyek a legújabb városrendezés gyors megvalósítását szükségszerűen előidézik.

A pénzügyminiszter a lefektetett számadatokból világosan fogja látni, hogy *az építőipar négy esztendei olyan fellendüléséről van szó, amilyenre eddig még alig volt példa.*

Huszár Aladár főpolgármesternek ezúttal remélhetően könnyű dolga lesz és senki sem tagadhatja le kétségen kívül nagy érdemeit az úgynevezett Erzsébet sugárút megvalósítása körül. *A Közmunkatanács előterjesztése*

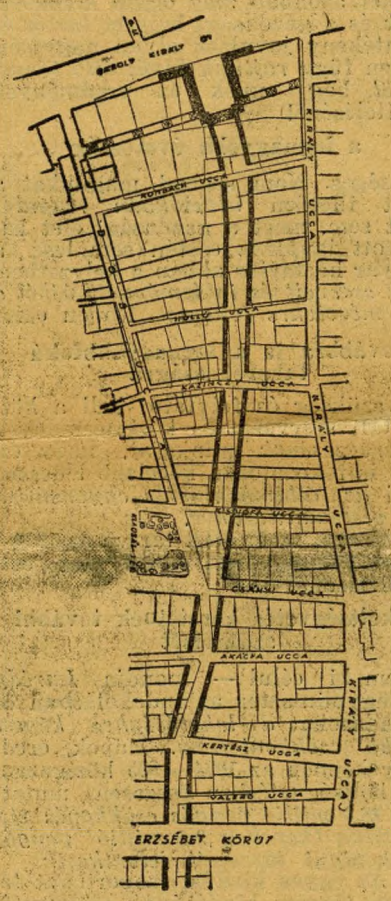

AZ »ERZSÉBET SUGÁRÚT« VÉGLEGES TERVE

és a törvényjavaslattervezet egymagában elég lesz a pénzügyminiszternek arra, hogy a legnagyobb örömmel járuljon hozzá egy új, modern városrész megalkotásához.

Milyen kérdésekben kell még dönteni a pénzügyminiszternek?

Az Est kezdettől fogva harcol a belső Erzsébetváros újjáépítéséért. Két nappal ezelőtt közöltük *a Közmunkatanács tervezetét,* amelynek alapján megépülhet az új városrész. Néhány

elintézetlen kérdés

van még, amelyekre a pénzügyminiszternek kell felelnie.

1. Húsz, illetve huszonötévi adómentességet kell adni, részben az Erzsébetváros belső részének felépítésére, részben pedig a nyitandó új út mentén fekvő házak megvalósítására.

Eddig a nyilvánosság előtt csak ez az egyetlenegy feltétel szerepelt, holott *aránylagosan ezt teljesítheti legkönnyebben a pénzügyminiszter,* mert a megadott adókedvezmény nem okoz hiányt a háztartásban, mivel a házbéradó kiesése *bőségesen megtérül* az új építkezés révén jelentkező különböző jövedelmekből.

2. Több radikális kisajátítási eljárást kell a kormánynak életbeléptetnie. Ha a rendes kisajátítási eljárás megmarad, *úgy a belső Erzsébetváros felépítéséhez nem négy év, hanem évtizedek kellenek.*

A Közmunkatanács a következőket kéri:

a) A kisajátítási eljárás gyorsítása és egyszerűsítése.

A törvényjavaslatban pontosan lefektették *a kívánatos határidőket* és az eljárás egyszerűsítését. *Rendes körülmények között ilyen gyorsan és bizonyos kérdések félretétele nélkül lehetetlen volna kisajátítási eljárás keresztülvitele,* de most számolni kell azzal, hogy rendkívüli idők vannak és az építkezések megindítása a legfontosabb.

b) A részletkisajátítás bevezetése elől kitérni lehetetlen. A tervbevett új út a mostani uccák és házak irányára és elhelyezésére nincs tekintettel, tehát *ha a részletkisajátítást nem vezeti be a pénzügyminiszter, úgy az építkezés nem oldható meg.* Vannak házak, amelyek *a Király uccából átnyúlnak a Dob uccába.* Más uccáknál is mutatkozik hasonló helyzet. A most érvényben lévő rendelkezések szerint *ilyen esetben a királyuccai házak telkét is ki kellene sajátítani,* holott valamennyi ház *régi építkezés,* elől van a front és hátul hosszú udvar, amelynek megváltása semmi különösebb akadályokba nem ütközik. A megoldás az lesz, hogy

a házakat valósággal kettévágják.

A *királyuccai front* megmaradhat, ellenben *az új uccára nyíló terület*

új homlokzatot kap

és a másiktól teljesen független új ház épül.

c) A kártalanítási elveket a köz javára kell módosítani. Láttuk *a római fürdő budai partjának kiépítésénél,* hogy egyes emberek kapzsisága miatt a Beszkár alig tudja megépíteni *a hosszú évek óta sürgetett villamosvonalat.* A telkek tulajdonosai ugyanis nem elégszenek meg azzal a jövedelemmel, amelyet a közlekedés megjavítása révén elérnek, hanem *a kisajátítandó területért*

horribilis összegeket

követelnek. Ennek nem szabad megtörténni a belső Erzsébetváros építésénél. Lehetetlenség, hogy az emberek belátására bizzanak ilyen fontos problémákat és ezért

törvényben akarják lefektetni, hogy a közönség aránylag olcsó áron sajátíthatja ki a rendelkezésre szükséges új területeket,

hiszen a városrendezésre csak korlátolt összegek állnak rendelkezésre.

3. A pénzügyminiszternek hozzá kell járulnia ahoz is, hogy a Közmunkatanácstól felvehesse az OTI-tól, illetve a MABI-tól a három és félmillió pengő forgótőkét és ezt a kölcsönt az értékemelési járulékokból fizethesse.

A Közmunkatanács tisztában van azzal, hogy itt nem annyira a közmunkák megindításáról van szó, hanem *a belső Erzsébetváros felépítése*

a magánépítési tevékenység feladata.

Számolni kell tehát azzal, hogy

minden költséget lehetetlen áthárítani a magánépítetőkre.

Előállhat deficit, amelyet a köznek kell vállalnia. *De az összeg aránylag semmiesetre sem magas,*

legfeljebb egy—másfélmillió pengő között ingadozhatik.

Ha a kormány négy esztendőre munkaalkalmat tud teremteni és a főváros egyik csunya kerületét modernizálhatja, úgy *a városrendezésre fordítandó ez az összeg igazán csekélység.*

Mindazt, amit most elmondottunk, a pénzügyminiszter még nem ismerhette. A közmunkatanács kiküldött hármas bizottsága még két hétig sem fog várni, hanem

már a hét végén összeül és előreláthatólag a jövő hét közepén az együttes ülés is letárgyalhatja az összegyüjtött anyagot.

A pénzügyminiszter ezekután fog dönteni és mindenki meg van arról győződve, hogy *ilyen körülmények között csak a belső Erzsébetváros felépítése mellett dönthet.*

A megfiatalodott Közmunkatanács

Amikor *Az Est* tudósítása révén nyilvánosságra került, hogy a Közmunkatanács *nem egészen három hét alatt* elkészítette az egész belső Erzsébetváros rendezését, mindenki felkapta a fejét. *Ki fiatalította meg az elaggott Közmunkatanácsot? Mi lehet a kulisszák mögött, amely ezt a nagy változást előidézte?*

A beavatottak úgy tudják, hogy *Rakovszky* Iván, a Közmunkatanács elnökének fáradozásán kívül *az érdem nagyrésze Harrer Ferencé.*

Harrer Ferenc szerepe az Erzsébet sugárút létesítése körül hamis világításba került.

Harrer Ferencet mindenki mint *lelkes városépítőt* ismerte és így kínos feltűnést keltett, hogy *az Erzsébet sugárút megnyitását az elnöklete alatt megtartott városrendezési bizottságban ellenezte.* Az építőipari érdekeltségek a legnagyobb elkeseredéssel fordultak ellene, mert az építőmunka megindításának akadályozóját látták